

Pressmeddelande

Luxemburg den 19 november 2020

Europeiska kommissionen behöver utöka sina antitrust- och koncentrationskontroller för att anpassa sig till en alltmer globaliserad värld

Europeiska kommissionen har, som verkställare av EU:s konkurrensregler, generellt sett använt sina befogenheter väl vid koncentrationskontroller och antitrustförfaranden och hanterat konkurrensproblem genom sina beslut. Men enligt en ny rapport som Europeiska revisionsrätten offentliggör i dag har kommissionen ännu inte fullt ut tagit itu med de nya komplexa utmaningarna när det gäller efterlevnadskontrollen på digitala marknader, den ständigt ökande mängden uppgifter som ska analyseras eller begränsningarna hos de tillgängliga kontrollverktygen. Revisorerna konstaterade även att kommissionen har begränsad kapacitet att övervaka marknader, proaktivt upptäcka överträdelse av antitrustreglerna och kontrollera korrektheten i information som tillhandahålls vid företagskoncentrationer.

EU:s konkurrensregler syftar till att hindra företag från att ägna sig åt konkurrensbegränsande verksamhet, såsom hemliga karteller, eller missbruka sin dominerande ställning. Kommissionen kan utfärda böter till företag som bryter mot dessa regler. Under de senaste tio åren har man tvingats anpassa tillämpningen av konkurrensreglerna till betydande förändringar i marknadsdynamiken på grund av framväxten av digitala marknader, stordata och prissättningsalgoritmer. Revisorerna undersökte om kommissionen hade tillämpat reglerna korrekt vid sina koncentrationskontroller och antitrustförfaranden. De bedömde hur ändamålsenligt kommissionen hade lyckats upptäcka och utreda överträdelse och hur väl den hade samarbetat med nationella konkurrensmyndigheter.

"Kommissionen har under den senaste tioårsperioden använt sina befogenheter i fråga om koncentrationskontroller och antitrustförfaranden på ett ändamålsenligt sätt," sade Alex Brenninkmeijer, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. "Men nu måste den utöka marknadstillsynen och anpassa den till en globalare och mer digital värld. Kommissionen måste bli bättre på att proaktivt upptäcka överträdelse och välja ut sina utredningar på ett noggrannare sätt. Detta, i kombination med ett närmare samarbete med nationella konkurrensmyndigheter, kommer att resultera i en bättre tillämpning av konkurrensreglerna på EU:s inre marknad och ett bättre skydd för företag och konsumenter."

Revisorerna konstaterade att kommissionens resurser för att övervaka marknader och identifiera potentiella problem eller själv upptäcka antitrustfall – vilket den gör utöver att agera på andras

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

anmälningar – var relativt begränsade. Branschutredningar är resurskrävande. Exempelvis krävdes det vid kommissionens branschutredning inom e-handel 2015 ett arbetsteam med 15 anställda som arbetade heltid under två års tid. Revisorerna noterade att antalet ärenden som inlets på eget initiativ hade minskat sedan 2015. En liknande minskning sågs även när det gällde eftergiftsprogrammet för företag som frivilligt rapporterar insiderinformation om konkurrensbegränsande verksamhet i utbyte mot immunitet eller sänkta böter. Kommissionen var dessutom tvungen att besluta vilka ärenden den skulle prioritera för sina utredningar. Detta gjorde den utifrån kriterier som inte var tydligt viktade för att säkerställa att den valde ut de ärenden som utgjorde störst risk. När det gäller koncentrationskontroller står kommissionen inför ytterligare utmaningar, nämligen att mängden uppgifter som ska kontrolleras ständigt ökar, liksom antalet företagskoncentrationer som ska analyseras. Kommissionen har redan till viss del förenklat sina förfaranden för några mindre riskfyllda företagskoncentrationer, men den behöver gå vidare med denna förenklingsprocess. Revisorerna konstaterade också att vissa betydande transaktioner inte omfattades av kommissionens kontroller eftersom företagen inte behövde anmäla dem till kommissionen enligt de omsättningströsklar som fastställts i EU-lagstiftningen.

Kommissionen fattade alla beslut om koncentrationer inom de lagstadgade tidsfristerna, men antitrustförfarandena tar fortfarande lång tid (upp till åtta år). Detta kan leda till att besluten får mindre verkan. Så är fallet främst på snabbt växande digitala marknader där kommissionen behöver hantera komplexa utredningar samtidigt som de rättsliga verktyg som den förfogar över kanske inte längre är fullt tillräckliga för att hantera de nya typerna av konkurrensproblem. Revisorerna noterade också att kommissionen hade utfärdat rekordhöga böter för företag men aldrig utvärderat böternas avskräckande effekt.

Kommissionen samarbetade i allmänhet väl med nationella konkurrensmyndigheter, men den kände inte så väl till de nationella konkurrensmyndigheternas egna verkställighetsprioriteringar. Samtidigt hade inte kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna samordnat sin marknadsövervakning noggrant, och ärenden omfördelades bara i enstaka fall från de nationella konkurrensmyndigheterna till kommissionen. Det finns en mekanism för tidig varning som är avsedd att optimera ärendefördelningen och förhindra att flera nationella konkurrensmyndigheter utreder liknande beteende hos samma företag, men de nationella konkurrensmyndigheterna använde inte mekanismen i någon större utsträckning. Slutligen utvärderade inte kommissionen regelbundet ändamålsenligheten i sina beslut, trots att detta skulle ha underlättat dess framtida beslutsfattande och resursfördelning.

Revisorerna lämnar rekommendationer som syftar till att hjälpa kommissionen att förbättra sin förmåga att proaktivt upptäcka överträdelse, tillämpa konkurrensreglerna mer ändamålsenligt, stärka samarbetet med nationella konkurrensmyndigheter genom Europeiska konkurrensnätverket och förbättra sin prestationsrapportering.

Bakgrundsinformation

Kommissionen kan förbjuda konkurrensbegränsande avtal mellan företag och missbruk av en dominerande ställning ("antitrustförfaranden") samt granska stora företagskoncentrationer för att bedöma hur de påverkar konkurrensen på EU:s inre marknad ("koncentrationskontroll"). Både kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna kan tillämpa EU:s konkurrensregler direkt i antitrustärenden som påverkar handeln mellan medlemsstater.

Varje år undersöker kommissionen över 300 anmälningar om koncentrationer och runt 200 antitrustärenden. Under perioden 2010–2019 utfärdade den böter på sammanlagt 28,5 miljarder euro för överträdelse. På grund av begränsade resurser har den sedan 2005 endast utfört fyra branschutredningar på eget initiativ som bidrog till att upptäcka överträdelse.

Revisorerna granskade ett riskbaserat urval om 50 antitrustärenden och föreslagna koncentrationer som inlets mellan 2010 och 2017 samt ett urval av anmälningar om antitrustutredningar från nationella

konkurrensmyndigheter. De besökte de nationella konkurrensmyndigheterna i Bulgarien, Frankrike, Nederländerna och Polen.

Revisionsrättens särskilda rapport 24/2020 *Kommissionens koncentrationskontroller och antitrustförfaranden i EU: marknadstillsynen behöver utökas* finns på eca.europa.eu på 23 EU-språk. Revisionsrätten har nyligen offentliggjort rapporter om [statligt stöd](#) och [handelspolitiska skyddsinstrument](#).

Presskontakt för rapporten

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: +352 4398–45510 / M: +352 621552224